

har man nu faaet sat et nyt Skel og efter min Mening et anderledes udemokratisk Skel end det, der stod i den gamle Valglov. Thi er der noget, der er udemokratisk, og er der noget, der har været gammel konservativ Højretale, er det denne Tale om Adskillelse mellem de besiddende og de besiddelsesløse.

I Virkeligheden er det det Skel, der er sat ind i den nugældende kommunale Valglov, Skellet mellem de besiddende og de besiddelsesløse. Man har gjort det hele umaadelig let for de besiddende. Man har lavet det saaledes, at de besiddende ikke behøve at være i Kommunerne for at faa Valgret, de kunne faa Valgret i Kommunerne uden at bo der, blot de have Besiddelse dér. I den store Vejledning, som Ministeriet udsendte, og som blev kritiseret ret haardt i Fjor — jeg skal dog ikke nu komme ind paa den Kritik, der blev udøvet over denne Vejledning —, er Opholdsbestemmelsen bleven forklaret saaledes, at en kortere eller længere Fraværelse fra Kommunen bliver uden Betydning, naar blot Bopælen bevarer. Det vil sige, at en Rigmand — ja, han behøver end ikke at være saa meget rig, blot han er besiddende og har Raad til at bo i en Villa —, en Mand altsaa, der bevarer Bopæl i to Kommuner, kan vælge endog paa selve Valgdagen, i hvilken af de to Kommuner han vil stemme. Den Mand, der har Raad til at holde sig en Villa ude i Lyngby eller Gentofte, og som bor i København, kan vælge, om han vil stemme derude, selv om han ikke har været derude, blot hans Villa ligger der. Det vil sige, at der er ved saadanne Bestemmelser værnet om de besiddende, medens man har udelukket de besiddelsesløse. Men dette kalder jeg ikke demokratisk Lovgivning, det er en meget lidt frisindet Lovgivning, og i visse Henseender, naar man ser den fra et ideelt Synspunkt, synes jeg, at den er meget værre end den, vi havde tidligere. Jeg maa henstille til det ærede Tings Medlemmer og særlig til Regeringspartiet, om de ikke kunde faa deres Samvittighed en lille Smule i Gang overfor det, som her er lavet.

Man siger, og det blev ogsaa sagt i Fjor og blev særlig fremhævet meget stærkt af den højtærede Konseilspræsident, som den Gang var Regeringspartiets egentlige Ordfører: Hvor kunne I forlange, at man skal give kommunal Valgret til saadanne Folk, som flytte og ikke en Gang have været i Kommunen de 2—3 Aar, det gælder om, de kunne jo ikke faa tilstrækkelig Interesse for Kommunens Sager. Men hvordan kan den Mand, der holder sig en

lille Villa, en lille Bopæl ude i Lyngby, have Interesse for denne Kommunes Sager? Ja, han har naturligvis Interesse for sin egen Villa, det er klart, men for Kommunens Sager? Det forekommer mig, at enhver Mand, der flytter ind i en Kommune, straks har Interesse i den. Kommunens Skolevæsen, Kommunens Fattigvæsen, dens Alderdomsforsørgelse, dens Vejvæsen er noget, som er af allerstørste Interesse for den Familie, der flytter ind i en Kommune. Der kommer en Arbejdsmand tilflyttende til Kommunen, han har en Flok Børn, disse Børn skulle gaa i Skole, og han er lige fra det Øjeblik, han kommer ind i Kommunen, interesseret i, hvordan Skolevæsenet er ordnet, hvilken Lærer der er, om det er ordentlige Undervisningsmidler, om der bliver holdt rent i Skolen, og i alle de andre Ting, der henhøre under en Kommunes Skolevæsen. Det samme kan godt gælde Tyendet. Det kan være, at et Tyende, der flytter ind i en Kommune, skal sørge for sine gamle Forældre og har dem med, maaske er det Forældre, der — desværre — skulle paa Fattigvæsenet eller have Alderdomsunderstøttelse, og han er derfor og maa være interesseret i denne Kommunes Styrelse straks, naar han kommer der. I det hele er dette, at man først skal være interesseret i Kommunens Sager og kende dem ud og ind, før man faar Valgret, efter min Mening en Undskyldning for, at man i Virkeligheden ikke ønsker at give de smaa bemidlede den Ret, der tilkommer dem lige med de mere bemidlede.

Jeg kunde gøre endnu en lille Tilføjelse, og det er, at det er ikke alene Opholdsbestemmelsen, men ogsaa Bestemmelsen om Skatten, som skal være betalt, der berøver Folk Valgretten. Statistisk Bureau har opgjort, at Valgretten ved sidste kommunale Valg her i København mistedes for Skatterestancer af over 12,000, paa Frederiksberg af 427 og i Danmarks Provinsbyer af mellem 14,000 og 15,000; for Landet har jeg ingen Opgørelse, men det er sikkert ogsaa et stort Antal der.

Den anden store Hovedændring, vi ønske gjort i den kommunale Valglov, gælder Amsraadsvalgene. Der bliver overfor det, der nu er gjort ved Loven af 20. April 1908, fremhævet, at man har i Virkeligheden gjort et Fremskridt, idet det efter den tidligere Valgordning til Amsraadene var den privilegerede Valgret, der helt og holdent besatte Amsraadene, medens den privilegerede Valgret nu kun har $\frac{1}{3}$, og de $\frac{2}{3}$ udgaa af den almindelige Valgret. Maa jeg først forudskikke den Bemærkning, at